

Téma diplomové práce	Historie a legislativa pěstování máku setého v Českých zemích a v Evropě
Jméno studenta, studentky	Miroslav Puchner
Jméno oponenta	Doc. RNDr. Lubomír Opletal, CSc.

II. Posudek oponenta

Diplomová práce M. Puchnera má charakter přehledu (zemědělsko-legislativního); na 84 stranách textu (včetně 125 literárních citací téměř výhradně internetových) je v šesti hlavních kapitolách rozebrána problematika rostliny. V první kapitole, pojednávající o charakteristice taxonu se autor snažil o botanicko-chemický pohled na mák; výraz "biomorfologie" je zcela neobvyklý a strnulý, běžně se používá prostý český výraz "Botanický popis a obsahové látky". Škoda, že autor nepoužil v této kapitole studie pocházející z impaktovaných periodik, týkající se především minoritních alkaloidů, ze skupiny benzyliisochinolinů, ftalidisochinolinů a aporfinů; je to potenciální základna pro získání "lead structures" pro další studie derivátů zajímavým způsobem ovlivňujících CNS. K dalším kapitolám, jako je Historie, Snaha zákonem omezit užívání drog, Ostatní legislativa a normy ČR se vztahem k máku a Ekonomika pěstování máku není potřebné nic dodávat, protože jejich rozšíření by mohlo věc spíše zatemnit. V posledních dvou kapitolách, které jsem v předchozí části zmínil, jsou v ČR určité problémy, nicméně jejich výpis by nebyl vhodný uvést do této práce. V navazující kapitole Diskuse diskutuje autor nashromážděné poznatky (zejména) z ČR z hlediska postojů uživatelů, legislativy, orgánů činných v trestním řízení a pěstitelů. Uvítal bych tuto diskusi podstatně širší a některé její aspekty vidím poněkud jinak: stejně jako Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti nepokládám zneužívání českého "opia" za významný problém. Také vzhledem k profilu odrůd, které jsou u nás používány, není současná česká makovina výnosnou surovinou (neplatí se za slámu, ale za obsah morfinu v ní); hlavní producent morfinanových alkaloidů nakupuje raději makovinu tureckou, protože by jinak neobstál s cenami alkaloidů. Práce je napsána zajímavým způsobem, obsahuje řadu velmi cenných poznatků a je nutné přiznat, že autor jí věnoval velkou část invence a svého zájmu. Nemám k textu zásadní výhrady, kromě dvou poznámek: nelze si plést buničinu s celulózou a vzhledem k tomu, že práce je farmaceutická uvítal bych v první části větší podíl chemicko-farmakologické literatury, podepřené dostatečně impaktovanými periodiky. Nezbývá než konstatovat, že práce splňuje všechny podmínky, které jsou kladeny na tento typ kvalifikačních prací, a proto ji doporučuji k přijetí a obhájení. V rámci obhajoby předpokládám zodpovězení následujících dotazů:

1. jaký je současný stav ve vývoji a hlavně použití polosyntetických analgetik-anodyn morfinanového typu a mohou být tyto alkaloidy základem pro další výzkum uvedených léčiv?
2. u řady minoritních isochinolinových alkaloidů byly nalezeny zajímavé farmakologické účinky; jsou podle literatury některé z nich perspektivní pro další studium těchto látek?

Navrhovaná klasifikace **výborně**

V Hradci Králové dne 17. května 2008

Podpis oponenta diplomové práce